

Uppföljning av RAS 2005-2014 data t.o.m. juni 2016 för kort- och långhårig collie

Innehållsförteckning

1	1 Inledning	1
1.1	Bakgrund till dokumentet	2
1.2	Kommentarer om denna rapport	2
2	Registreringar	3
3	Avelsmål för collie	4
3.1	Höftledsdysplasi (HD)	4
3.2	Armbågsdysplasi (ED)	7
3.3	Ögonstatus	8
3.4	Mentalbeskrivning Hund (MH)	10
3.5	Enskilda egenskaper vid Mentalbeskrivning Hund (MH)	11
	Mentalindex (MI)	14
3.6	Arbetsmeriterade hundar samt hundar som genomfört MT	18
3.7	Exteriör	19
4	Sammanfattning och kommentarer	21

1 Inledning

1.2 Bakgrund till dokumentet

På Svenska Kennelklubbens (SKKs) Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje hundras ska finnas en så kallad rasspecifik avelsstrategi. Uppdraget att utforma dessa lades på specialklubbarna, som i sin tur i huvudsak delegerar ut arbetet på rasklubbarna, även om samordningsansvaret kvarstår hos specialklubben.

Värt att notera är att de rasspecifika avelsstrategierna för en ras berör **alla** uppfödare av den aktuella rasen. I SKKs grundregler §2 *Avelsetik* står det:

Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs avelspolicy samt med rasens standard, provbestämmelser, registreringsbestämmelser och rasspecifika avelsstrategi. (SKKs Grundregler)

För att tillvarata de frågor, som är specifika för collie, har Svenska Collieklubben (SCK) utarbetat en rasspecifik avelsstrategi för kort- och långhårig collie. Det första RAS-dokumentet fastställdes på SCK:s årsmöte i mars 2004 och stadfästes senare samma år av SKK. På årsmötet beslutades det samtidigt om en översyn och en eventuell revidering av RAS-dokumentet under 2010. Det RAS som finns nu har giltighet 2011-2018 vilket medför att det under 2017 åter är dags att revidera collierasernas RAS.

Gällande nu giltiga RAS så bestod revideringen mestadels av layoutmässiga förändringar och förtydliganden i texten samt uppdaterade statistiska data; allt för att underlätta läsbarheten och tydligheten. I avelsmålen har dock vissa förändringar gjorts. Tillsammans med varje mål finns en kort beskrivning över vad som skiljer mot tidigare.

1.3 Kommentarer om denna rapport

Denna rapport är nummer två efter den första Uppföljning RAS 2013, som innehåller data för åren 2003-2012. Rapporterna har ambitionen att i berättande format redovisa den uppföljning som sker regelbundet. Framtagning av olika diagram sker för att förtygliga och redovisa för läsaren hur de olika avelsmålen för collieraserna efterlevs. För att kunna se om det sker en utveckling åt något håll sker all redovisning utifrån registreringsår. Importer som är vuxna vid införseln redovisas trots det på sitt registreringsår i Sverige och inte på sitt födelseår.

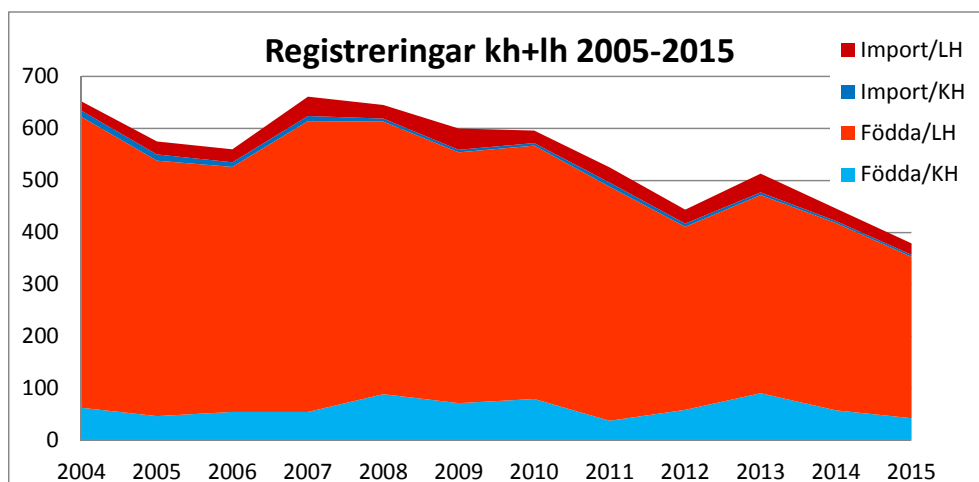
Förutom de rena målen enligt RAS, så redovisas bl.a. även utfall för Mentalindex som vi nu har 4 års data för.

2 Registreringar

År 2000 registrerades det totalt 729 collie men sedan dess har antalet registreringar minskat. Lägst antal registrerade hittills är under 2015 med:

- föddes 310 LH och 22 importerades vilket ger 332 registrerade LH
- föddes 43 KH och 4 importerades vilket ger 47 registrerade KH
- totalt registrerades 379 collies

Trenden är tydlig även om det går lite upp och ner mellan åren. Det är långhåren som minskar medan korthåren ligger på ungefär samma nivå.

Fördelningen per år mellan svenskfödda respektive importerade collie redovisas i tabellen nedan. Andelen importerade är högre bland korthåren men varierar stort år från år. Importerna bland långhåren står för under 10 % av registreringarna.

	Långhår			Korthår			Totalt
	S-födda	Import	Andel import	S-födda	Import	Andel import	
2004	559	18	3%	63	12	19%	652
2005	491	25	5%	47	12	26%	575
2006	471	25	5%	55	9	16%	560
2007	559	37	7%	55	10	18%	661
2008	524	26	5%	89	6	7%	645
2009	482	41	9%	72	5	7%	600
2010	487	24	5%	80	5	6%	596
2011	450	29	6%	38	8	21%	525
2012	352	27	8%	59	6	10%	444
2013	381	36	9%	91	5	5%	513
2014	360	24	7%	58	4	7%	446
2015	310	22	7%	43	4	9%	379

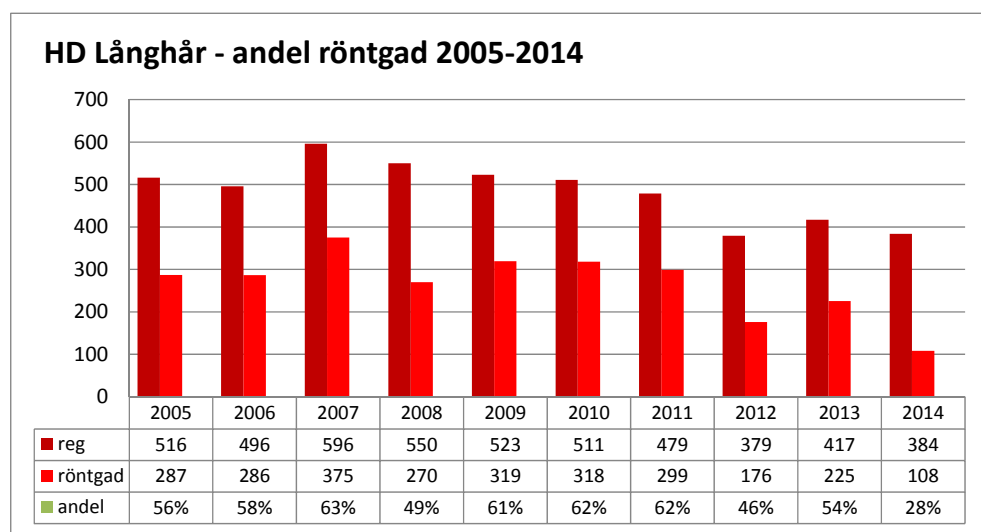
3 Avelsmål för collie

3.1 Höftledsdysplasi (HD)

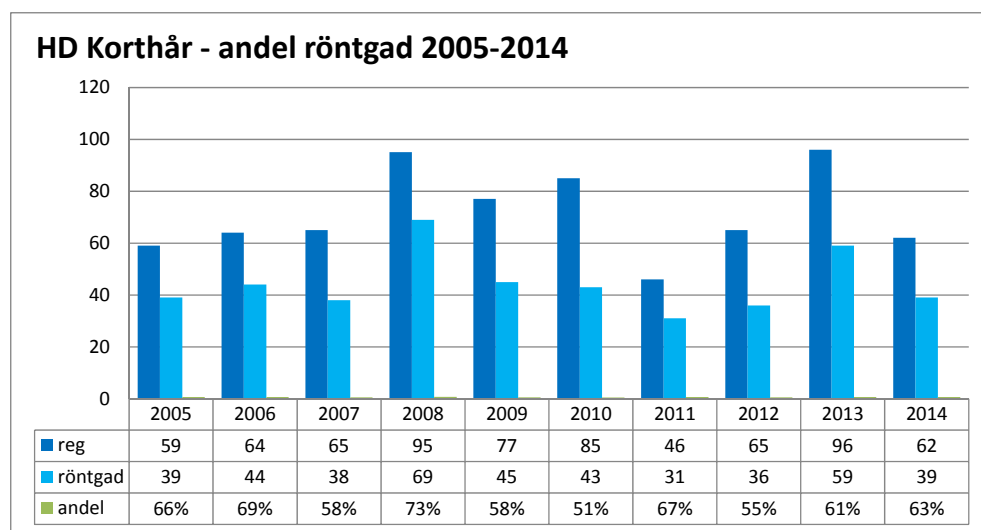
Mål a. Att inom giltighetstiden bibehålla minst 50 % röntgade individer av den totala populationen.

Aktuell status för mål a:

Under perioden 2005-2014 (10 år) ligger andelen röntgade långhår över målet på 50 % med **ett snitt på 55 %** för hela perioden. Enstaka år går sämre medan andra går bättre. Totalt 4 år ligger över 60 % medan vi har en dipp för 2008 och nu även 2012. Kullar som föddes sent under 2014 har ännu inte röntgats vilket bör medföra att 2014 kommer att ligga bättre till under 2017.

Gällande andelen röntgade korthår så klarar man målen med råge med **ett snitt på 62 %** för åren 2005-2014. Korthåren ligger aningen högre gällande andelen som röntgas men även hr varierar det stort mellan åren. Skillnaden för korthåren är att även de sämre åren ligger över 50 %.

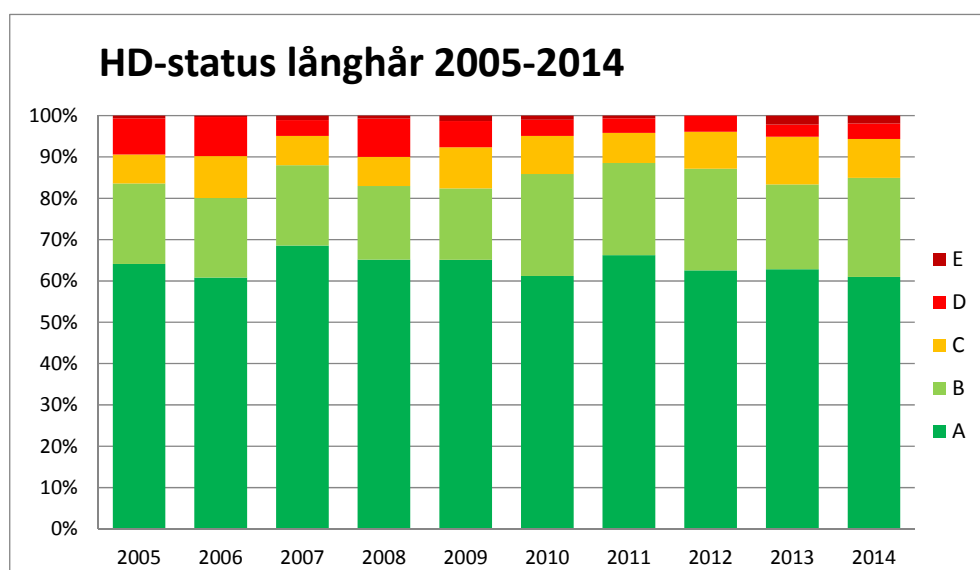

Mål b. Att inom giltighetstiden minska andelen hundar med höftledsdysplasi (HD) till under **14 %** av de röntgade individerna.

Aktuell status för mål b:

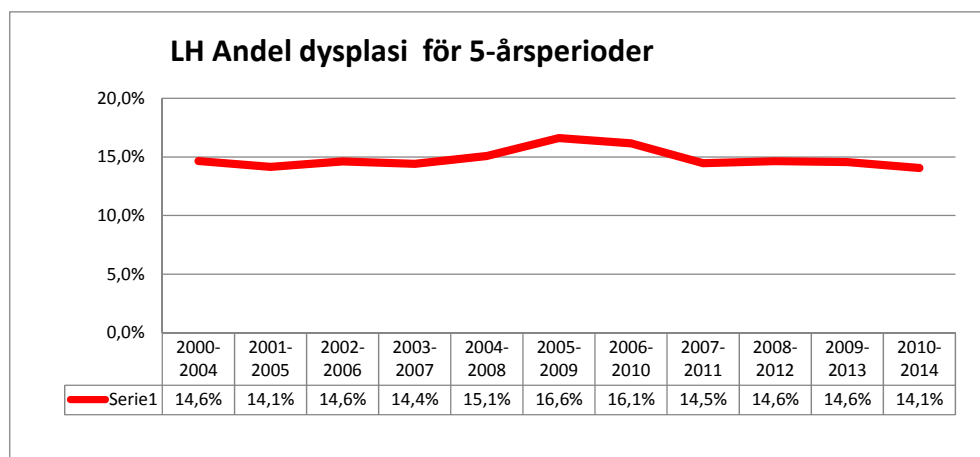
Under perioden varierar andelen dysplasi för **långhårsvarianten** mellan 9-20 %. **Korthårsvarianten** har tidigare varit helt fri från dysplasi men enstaka individer har de senaste åren befunnits ha denna defekt. Under perioden varierar andelen med dysplasi mellan 0-3 %.

I diagrammet nedan redovisas först fördelningen från A till E för röntgade per årskull. Under diagrammet står andelen som har dysplasi HD= C, D och E samt de som är fria på höfterna HD A/B. Därefter visas ett diagram där kurvan visar andelen med dysplasi för 5-årsperioder. Genom att kontinuerligt följa 5-årsperioder så jämnar man ut betydelsen av avvikelser och ojämnheter mellan åren. Detta är speciellt viktigt när populationen är liten och registrerings-siffrorna dessutom varierar mycket mellan åren, som för korthåren.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dysplasi	16%	20%	12%	17%	18%	14%	11%	13%	17%	15%
HD A/B	84%	80%	88%	83%	82%	86%	89%	87%	83%	85%

För långhåren finns enstaka år med så pass hög andel HD som 17-20 % medan andra år ligger under 14 %. För **långhårsvarianten** kan man via att analysera kurvan för rullande 5-årsperioder se en försiktig tendens till minskning av andelen HD. Målet att HD skall understiga 14 % är därför inte helt orealistiskt.

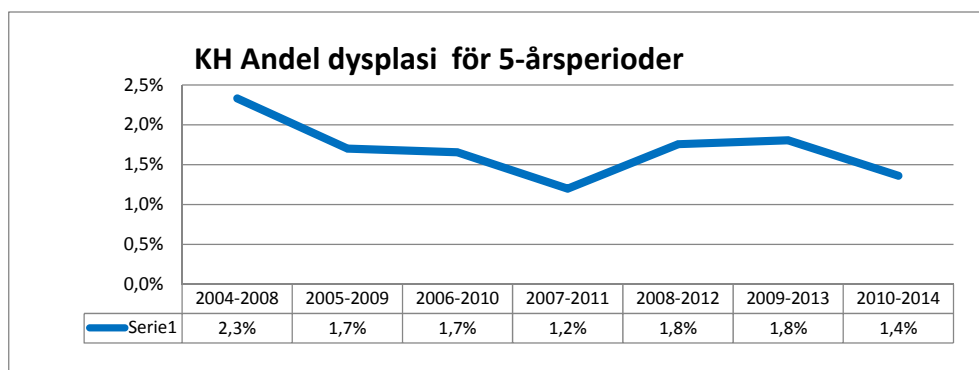
HD-status korthår 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014
Dysplasi	3%	2%	0%	1%	2%	2%	0%	3%	2%	0%	2%
HD A/B	97%	98%	100%	99%	98%	98%	100%	97%	98%	66%	14%

För korthåren är situationen en annan då rasvarianten har väldigt låg andel med dysplasi. Det finns ett par år med 3 % dysplasi men de flesta åren ligger siffrorna på 0 % - 2 %.

För **korthårsvarianten** visar analysen av kurvan för 5-årsperioder att andelen ser ut att minska. Målet att andelen med dysplasi skall understiga 14 % är inget problem för korthåren. Målet här bör vara att försöka hålla i utvecklingen så att andelen inte ökar igen.

Kommentarer översyn av målen inför nästa revidering:

Mål a) är ett mål som går bra att mäta och följa upp. Vi uppnår lite över målet på 50 % röntgade för långhåren. För korthåren så ligger andelen högre än 50 %, men vi kan se att andelen tenderar till att minska vilket inte är bra. Inför revideringen bör det funderas över en höjning av målet och att ha olika mål för hårlagen.

Mål b) är också ett mål som går bra att mäta och följa upp. Vi ser att långhåren inte riktigt når målet 14 %, i alla fall inte varje år. För korthåren är siffrorna fortsatt väldigt bra och det mål som är satt har ingen bäring för korthåren. Behov finns att se över målet för korthåren och frågan är om de ens ska ha ett mål.

HD-index

Under 2016 har långhårig collie fått HD-index vilket ger uppfödarna ännu bättre hjälpmedel för att välja avelsdjur och för att göra kloka kombinationer. HD-index skall inkluderas i nästa RAS.

3.2 Armbågsdysplasi (ED)

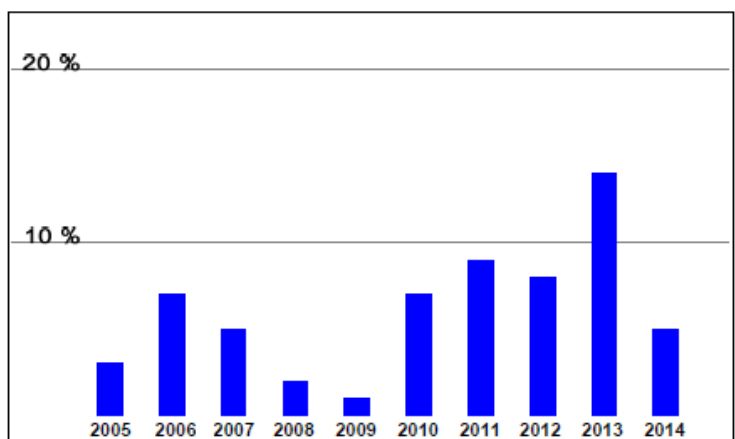
ED finns inte med som något eget mål i RAS men en hel del hundägare väljer att även röntga armbågarna. För perioden 2005-2014 ser det ut enligt följande:

- LH – andel som röntgar 20-28% andel ED 1-14 %
- KH – andel som röntgar 19-48% andel ED 0-13 %

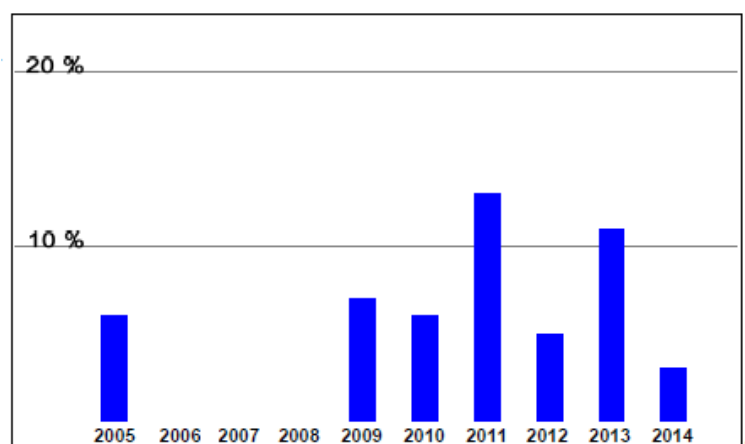
I diagrammen nedan kan man se hur andelen med förändringar på armbågslederna ser ut per år för åren 2005-2014. Armbågsfel finns hos både kort- och långhår men är inte av sådan grad att det behövs ett hälsoprogram. Däremot behöver utvecklingen följas för att kunna fånga en förändring åt det sämre hållet i ett tidigt skede.

Givetvis skall en hund med armbågsfel inte gå i avel.

Orsaken till att man inte har åtgärdsprogram för fel på denna nivå beror på att alla avelsrestriktioner påverkar avelsbasen negativt, och ju fler restriktioner desto värre blir det. Collien likt alla andra hundar kan ha många fler hälsofel än det vi mäter i RAS, men i ett RAS skall man fokusera på och ha med hälsofel när de berör över 14-15 % av populationen.

Andel långhår med förändringar på armbågsleden.

Andel korthår med förändringar på armbågsleden.

3.3 Ögonstatus

Mål	a.	Att inom giltighetstiden få minst 98 % av valparna ögonspglade per årskull.
	b.	Att samtliga avelsdjur ögonspglas i vuxen ålder.
	c.	Att inom giltighetstiden helt utesluta hundar med diagnoserna näthinneavlossning, blödning i ögat och colobom från avel.

Aktuell status mål a:

Mellan åren 2005-2014 är i genomsnitt 90-97 % av valparna ögonspglade. I statistiken återfinns endast svenskfödda valpar. Andelen med ua på ögonen är högre bland korthåren än bland långhåren.

År	Hundar	Lysta	Lysta %	Ua %	Anm. %
2005	516	496	96	39	61
2006	496	476	96	43	57
2007	596	570	96	40	60
2008	550	531	97	38	62
2009	523	496	95	38	62
2010	511	494	97	44	56
2011	479	460	96	38	62
2012	379	343	91	41	60
2013	417	391	94	43	57
2014	384	366	95	36	64

År	Hundar	Lysta	Lysta %	Ua %	Anm. %
2005	59	53	90	59	42
2006	64	62	97	61	39
2007	65	61	94	77	23
2008	95	91	96	81	19
2009	77	75	97	65	35
2010	86	81	94	77	24
2011	46	41	89	56	44
2012	65	61	94	89	12
2013	96	93	97	80	20
2014	62	60	97	67	33

Andel ögonlysta valpar LH.

Andel ögonlysta valpar KH.

Kommentarer mål a:

Det är ett realistiskt mål med 98 % och orsaken till att man inte sätter 100 % är att det finns valpar som hinner avlida mellan registreringen och ögonlysningen.

Aktuell status mål b (inte uppdaterat för 2005-2014):

Under perioden 1998–2002 ögonspglades cirka 6 % av den vuxna populationen. Siffran för perioden 2002–2009 är 24 %. Under 2010 är cirka 75 % av avelsdjuren, som lämnat avkomma under året, omlysta.

Under 2013 hade följande andel av kullarna föräldrar där både far och mor är omlysta:

- KH – 10 av 17 kullar – 59 %
- LH – 38 av 77 kullar - 49 %

Tikarna är i högre grad omlysta än hanarna. Knappt hälften av avelsdjuren är inte omlysta i vuxen ålder.

Kommentarer mål b (inte uppdaterat för 2005-2014):

I den långsiktiga uppföljningen redovisas antalet och andelen ögonlysta per årskull. Men då målet uttrycker att det är avelsdjuren som avses i första hand, så redovisas detta, fast på kullnivå.

Aktuell status mål c (inte uppdaterat för 2005-2014):

Här redovisas hur många avelsdjur som under året har fått en kull som har någon av dessa ögon diagnoser, istället för hur många som inte har det. Det är avvikelserna som är intressant, inte det normala.

Under 2013 har 1 tik med colobom lämnat avkomma.

3.4 Mentalbeskrivning Hund (MH)

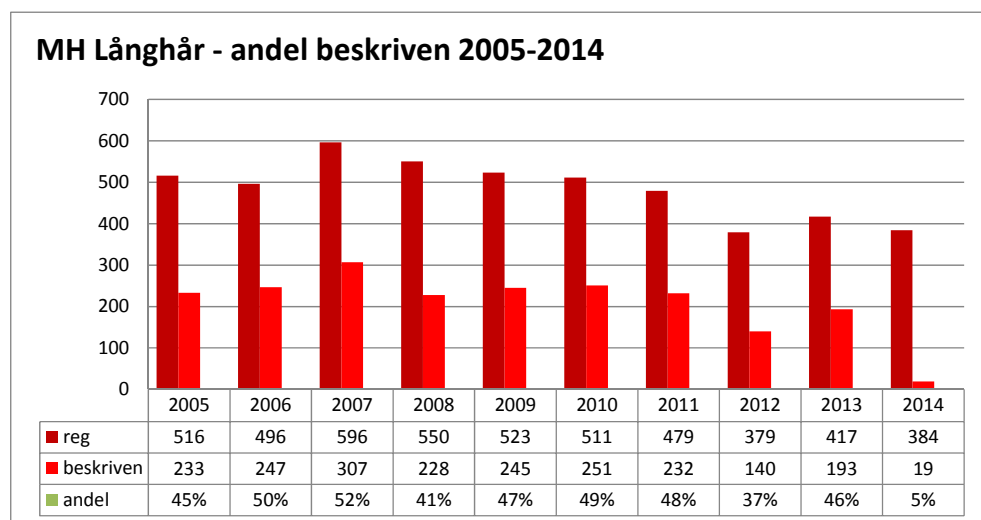
Mål a. Att inom giltighetstiden uppnå minst 50 % mentalbeskrivna hundar per årskull.

Aktuell status mål a:

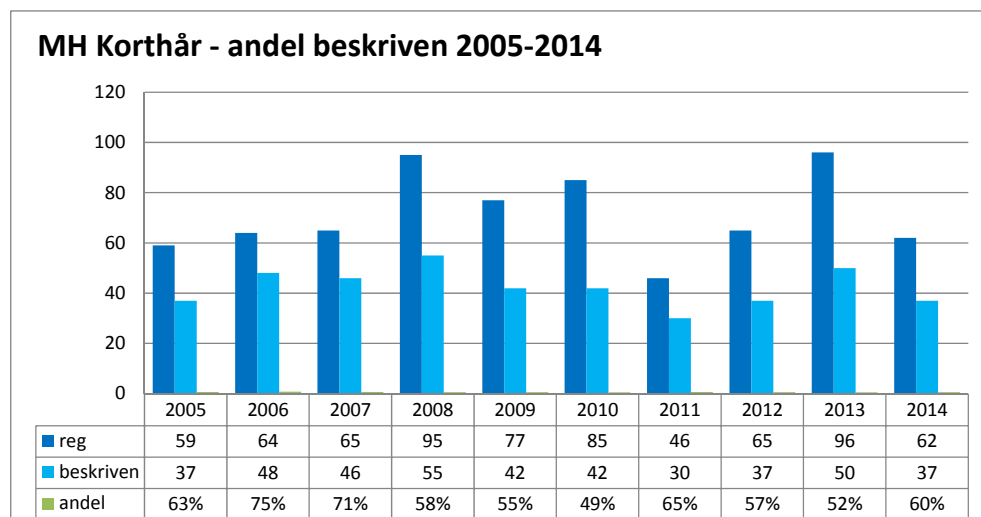
Av de collies som har registrerats under perioden (10 år) har:

- 43 % av långhåren MH-beskrivits
- 59 % av korthåren MH-beskrivits

Vi kan konstatera att långhåren har en bit kvar till att nå målet på 50 % medan korthåren gör det varje år. Långhåren skulle behöva öka andelen med åtminstone 10 procentenheter, för att säkrare nå målet varje enskilt år. 2008 var ett riktigt ”dåligt” år för långhåren med enbart 41 % MH-beskrivna och tyvärr ser 2012 också ut att bli ett dåligt år.

Korthåren har hela tiden legat på en högre nivå än långhåren och även om de senare åren har en lägre andel beskrivna så ligger de fortfarande över målet på 50 %, förutom 2010 då de låg på 49 %. Märkbart är att för år 2014 har redan 60 % av korthåren beskrivits medan enbart 5 % av långhåren.

Kommentarer mål a:

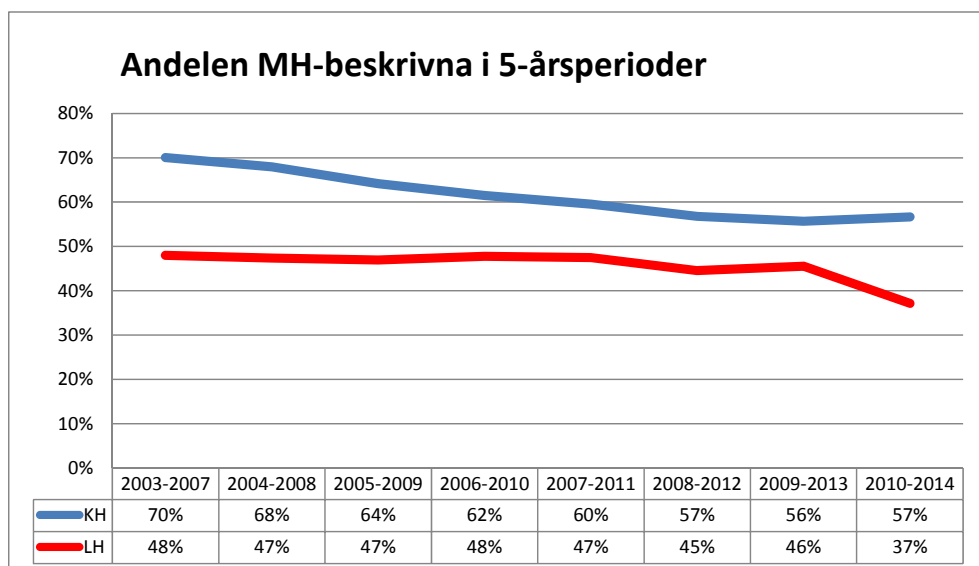
Även om långhåren har en bit kvar till att nå målet i snitt, är målet för lågt satt och bör höjas. För korthåren ligger målet definitivt för lågt.

För att även här se om det finns någon tendens till en trend redovisas andelen MH-beskrivna för både kort- och långhår för rullande 5-årsperioder i figuren här nedan. Genom att kontinuerligt följa 5-årsperioder så jämnar man ut betydelsen av när enskilda år avviker åt ena eller andra hållet. Detta är speciellt viktigt när populationen är liten och där registrerings-siffrorna varierar mycket mellan åren, som för framförallt korthåren.

Långhåren ligger ganska konstant lite under målet på 50 % med en liten avtagande tendens. Trenden för korthåren visar på en ganska tydlig minskning av andelen beskrivna men att minskningen verkar avtal lite nu på slutet.

För den senaste perioden 2010-2014 kommer det att ske förändringar då de födda 2013 inte är så gamla än.

Dock har korthåren redan beskrivit 60 % av de som är registrerade 2014 medan enbart 5 % av långhåren.

3.5 Enskilda egenskaper vid Mentalbeskrivning Hund (MH)

Mål	a.	Att inom giltighetstiden öka hundarnas vilja att leka med människor.
	b.	Att inom giltighetstiden öka hundarnas nyfikenhet.
	c.	Att inom giltighetstiden minska hundarnas rädlereaktioner, dvs. förmågan att återhämta sig efter belastning.

Kommentarer aktuell status:

Vissa mentala egenskaper är mer värdefulla ur både avelssynpunkt och funktionssynpunkt, dvs. hundar som är användbara i bruksarbete. De egenskaper som bör förbättras är hundens samarbetsvilja, nyfikenhet och leklust samt att minska rädlereaktionerna.

Då Collieraserna sedan 2012 har tillgång till Mentalindex (MI), se nästa avsnitt, så fortsätter inte redovisningen av mål a, b, och c för enskilda egenskaper enligt ovan här i rapporten, förutom för momentet skott. Dessa redovisas dock i ett separat dokument för 3 5-årsperioder; 2000-2004, 2005-2009 samt 2010-2014.

I diagrammet här nedan redovisas utvecklingen över tid, 2000-2014, för momentet skott (både lång- och korthår).

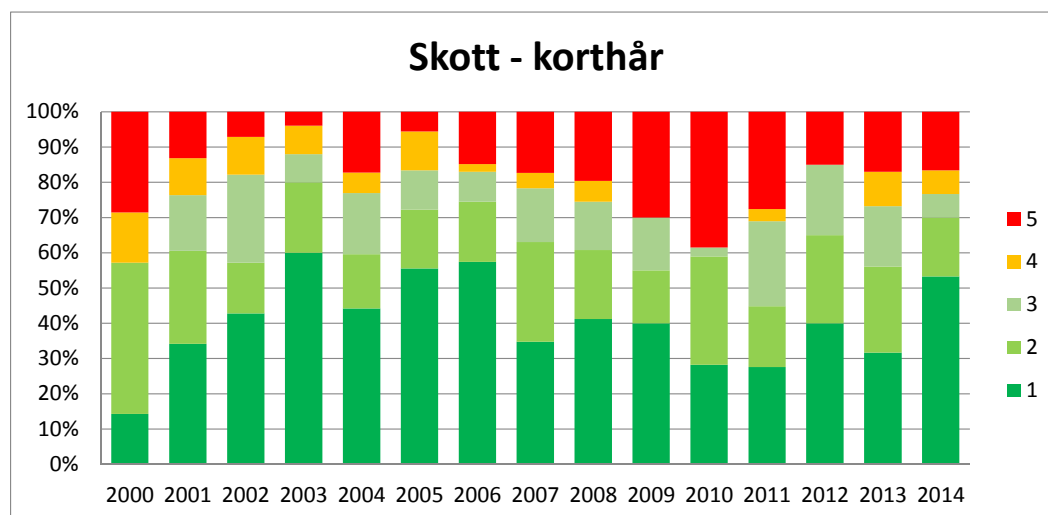
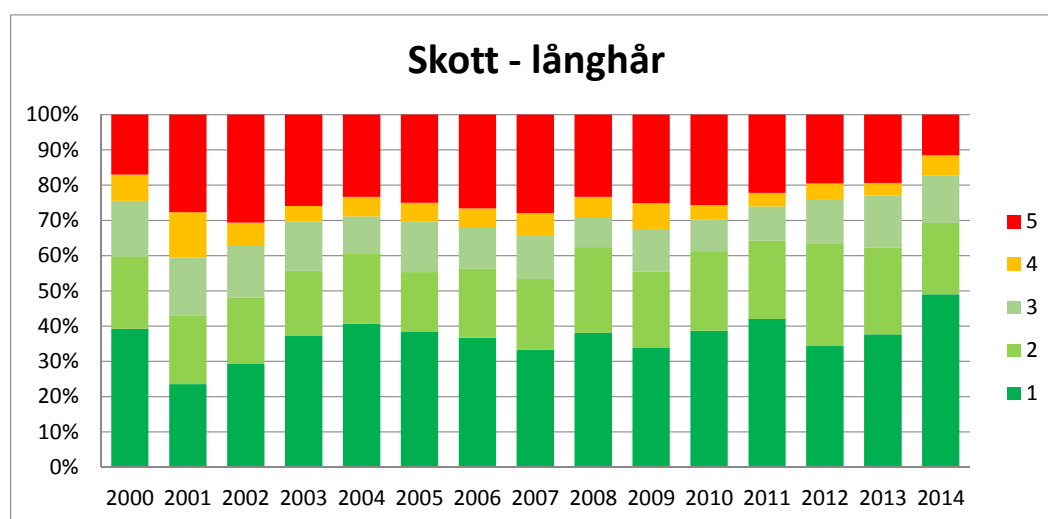
Under 2015 hade 67 % av korthåren och 68 % av långhåren kryss i ruta 1,2 eller 3 för skott.

I det här diagrammet visas hur stor andel av kryssen som fördelas per årskull från 1 till 5.

Att **långhåren** har problem med skotten är inget nytt men här kan man skönja en svag förbättring.

För **korthåren** ser dock utvecklingen lite oroväckande ut med några riktigt dåliga år 2008-2011.

Om man enbart ser till de senaste åren ligger kort- och långhår nära varandra gällande skottfastheten.

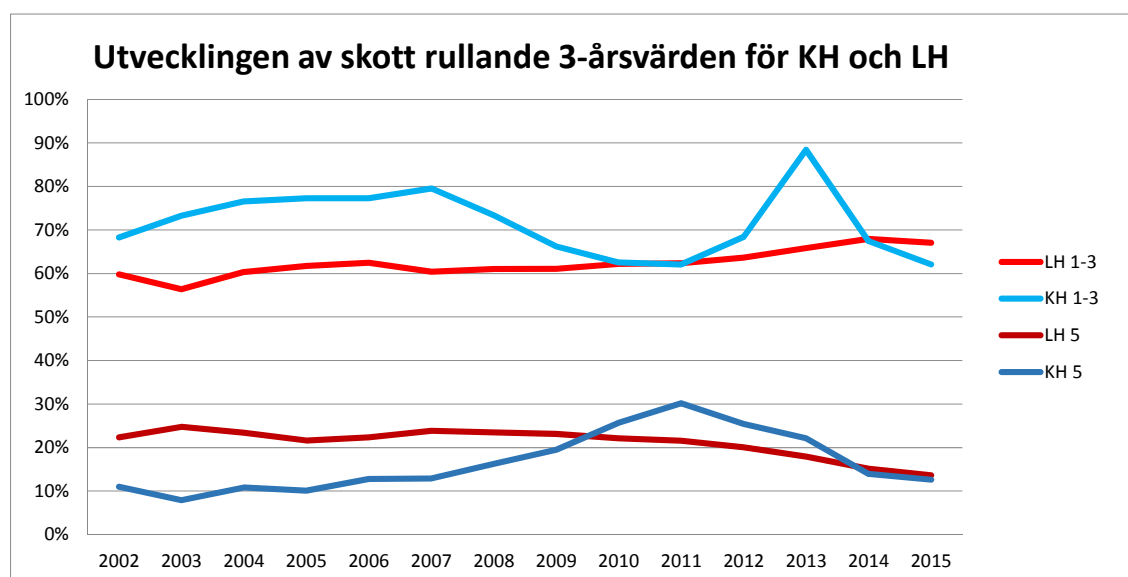

Med en analys av rullande 3-årsvärden så ser man utvecklingen lite tydligare och man kan även skönja en trend för långhåren.

För **långhåren** ser utvecklingen ut att gå åt rätt håll, om än långsamt. Andelen med godkända skott ökar samtidigt som andelen med 5:a på skott avtar. Det är trender som pågått ett tag och som ser stabila ut.

För **korthåren** så ser det dock oroväckande ut. Under ganska lång tid har korthåren legat 10 % - enheter bättre än långhåren gällande andelen godkända skott. Det gör de inte längre... Dessutom har andelen med 5:a på skott haft en orolig utveckling som dock ser ut att ha vänt neråt igen. Men, utvecklingen har pågått längre än så då ökningen började redan 2005 och framåt. Dock avviker åren 2009-2011 kraftigt åt fel håll. I en ras med så få registreringar per år kan förändringar ske väldigt snabbt.

För närvarande ser det ut som att det inte längre är någon avgörande skillnad mellan hårlagen gällande skott.

Kommentarer övriga egenskaper på MH:

Det finns en kompletterande rapport ”Redovisning egenskaper MH för 3 perioder 2000-2014” där det för vissa intressanta egenskaper från MH görs jämförande diagram över fördelning på kryss 1-5 för kort- och långhår.

Följande moment från MH finns med:

1a) Hälsning	6a) Överraskning rädsla
1b) Hälsning samarbete	7a) Ljud rädsla
1c) Hälsning hantering	8c) Spöken rädsla
2a) Lek 1 leklust	10) Skott
2b) Lek 1 gripande	5c) Avståndsllek nyfikenhet
9a) Lek 2 leklust	6c) Överraskning nyfikenhet
9b) Lek 2 gripande	7b) Ljud nyfikenhet
4) Aktivitet	8d) Spöken nyfikenhet

Kontentan av att analysera ovan egenskaper för båda hårlagen är att raserna till stora delar är rätt lika.

Mentalindex (MI)

Detta mål finns inte med i RAS då MI först infördes efter den senaste revideringen.

Under 2012 införde SCK **Mentalindex** där index för just Nyfikenhet/Orädsla är ett prioriterat mål. Även indexet för skott är ett viktigt mål, dock inte ett prioriterat mål.

Mål a. Att inom giltighetstiden öka andelen kullar där det skattade indexet för Nyfikenhet/Orädsla överstiger rasens medelvärde på 100.

På sikt kommer vi även kunna redovisa hur utvecklingen av index ser ut över tid, men det är ännu för tidigt. När så sker om några år, kommer vi kunna följa utvecklingen över tid.

Aktuell status mål a:

SCK använder mentalindex för båda föräldrarna för att beräkna kullarnas skattade index – ett så kallat kullindex. Därför är det viktigt att redovisa hur det ser ut på kullnivå.

Här redovisas utfallet för 2012 till 2015. För 2012 har vi i efterhand räknat ut det skattade indexet för respektive kull utifrån då aktuella indexlistor.

Grupperingen för kullarnas skattade index är enligt följande:

- >100
- <100
- Far är utländsk (inget MI för kullen)
- Brutet MH (inget fullständigt MI)
- Saknar MI (fanns inte framräknat vid tillfället)

Långhår

För de fyra åren som långhåren har haft index så har antalet kullar minskat från 77 till 64, se tabell här nedan.

LH	2012	2013	2014	2015
reg	379	417	384	332
födda	352	381	360	310
import	27	36	24	22
kullar	71	77	76	64
kullsnitt	5,0	4,9	4,7	4,8

Diagrammet nedan redovisar hur uppfödarna har valt sin föräldradjur. Under 2012 hade uppfödarna inget index att utgå ifrån utan fördelningen är beräknad i efterhand. 2012 kan därmed ses som ett utgångsvärde – så här valde uppfödarna innan MI fanns tillgängligt.

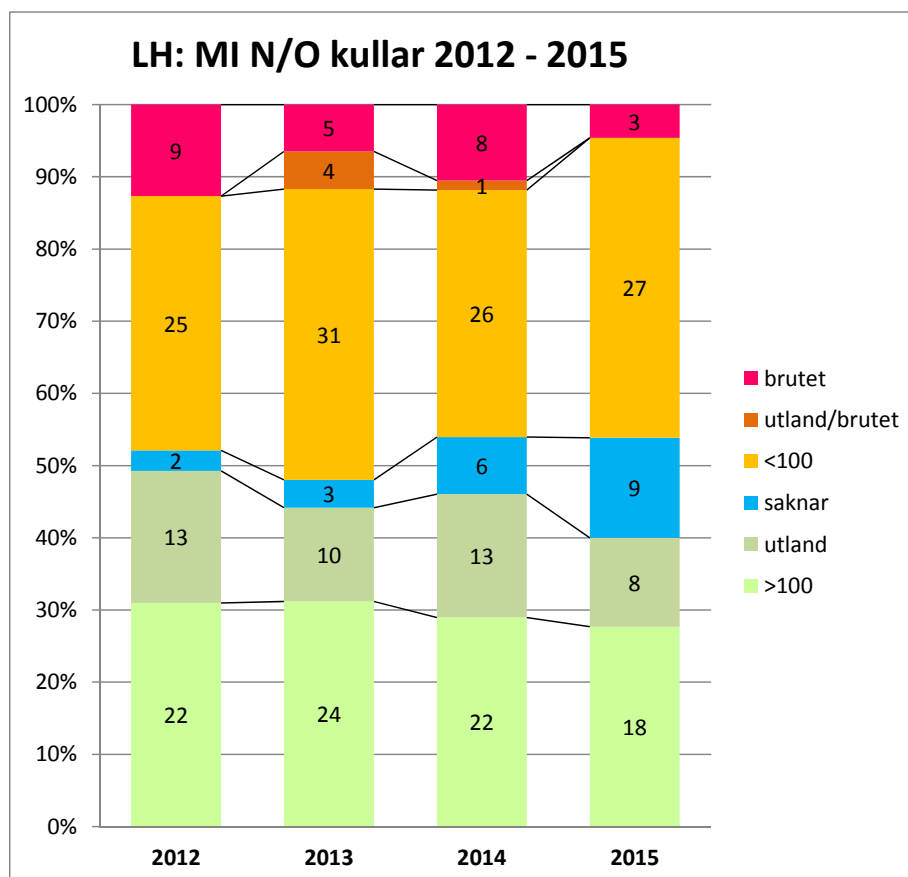
Den kategori som uppfödare bör välja är >100, dvs. bättre än 100.

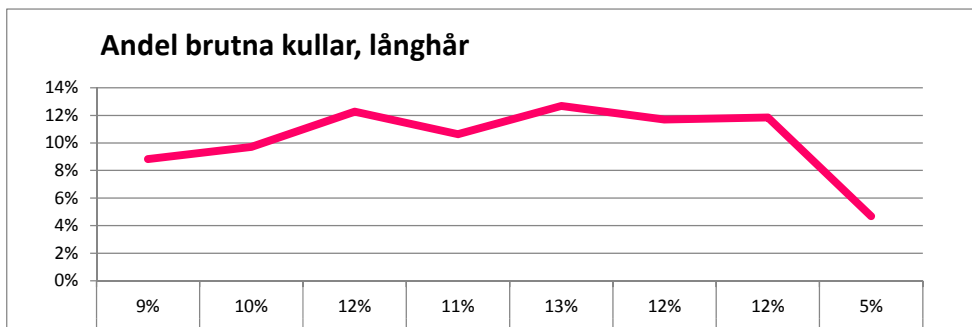
Hur blev det då?

Som synes så har införandet av MI inte i stort påverkat hur uppfödarna väljer sina avelsdjur. Nu finns det en blå kategori som heter "saknar" som till största del beror på att index inte fanns framme vid parningen. Här skulle någon ytterligare kull kvalificera för ">100".

Kategorin "utland" varierar aningen mellan åren. Andelen kullar som har minst 1 förälder med brutet MH har dock minskat vilket är positivt. Tyvärr så ökar dock kategorin "<100" vilket inte är lika positivt.

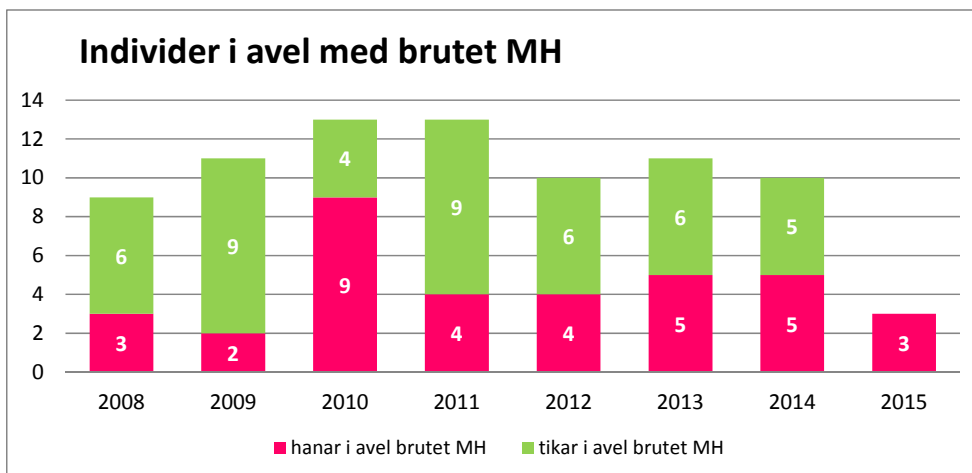
För att märkbart förändra colliens mentalitet mot det bättre borde ca 60-70 % av kullarna ligga i kategorin "Bättre än 100".

Om man tittar på antalet tikar och hanar med brutet MH så ser vi troligen ett trendbrott då allt färre föräldradjur har brutet MH.

Från 2017-01-01 kommer det inte längre att bli tillåtet att registrera kullar efter föräldradjur med brutet MH. Gäller för hundar registrerade från 2016-01-01.

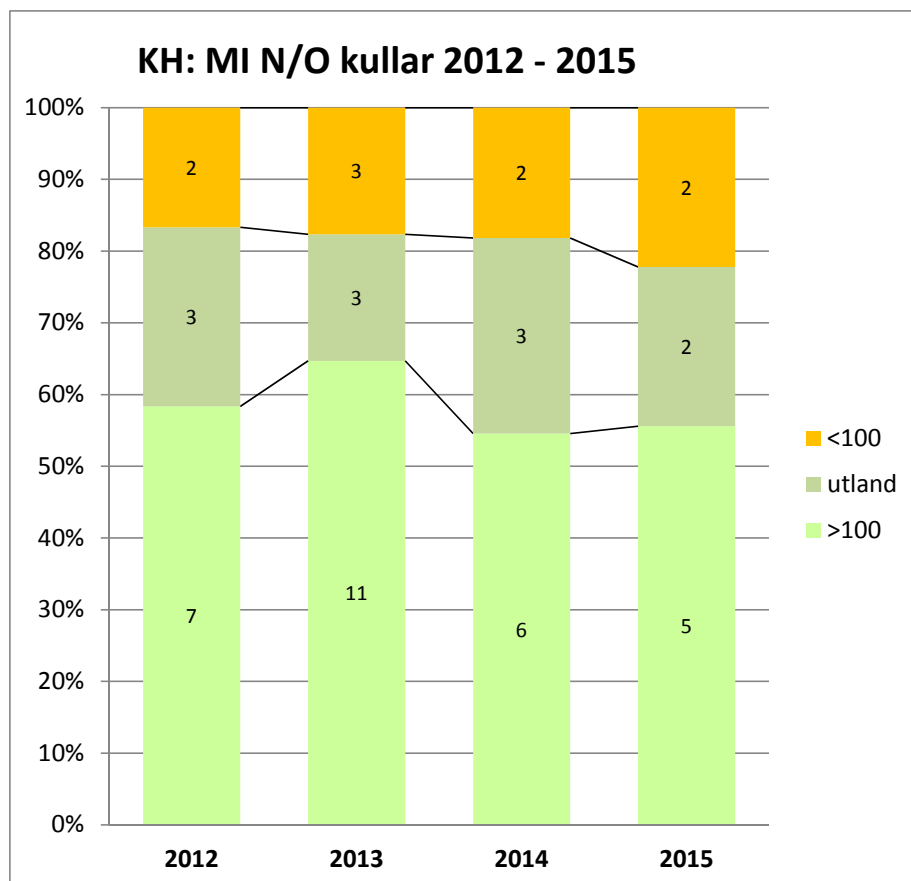

Korthåren har inga avelsdjur med brutet MH.

Korthår

Då korthåren inte fick mentalindex förrän under 2013 har dessa använts för att ta fram index för kullarna under 2012. Man bör beakta att uppfödarna under 2012 inte kunde använda mentalindex för val av avelsdjur.

Uppfödarna av korthår gör i högre grad än för långhår, kombinationer där kullindexet ligger i kategorin ”Bättre än 100”. Dock är andelen inte tillräckligt stor här heller, men eftersom de inte använt föräldradjur med brutet MH så ligger de bättre till som helhet.

3.6 Arbetsmeriterade hundar samt hundar som genomfört MT

Mål a. Att inom giltighetstiden få fler hundar till arbetsprov.

I RAS finns inget fast mål gällande deltagande på MT vilket det inte heller gör för deltagandet på bruksprov.

Aktuell status:

Andelen som startar på MT är högre bland korthåren än långhåren. 2007 infördes ett nytt MT men redovisningen här är på registreringsår så det går inte att se vilket MT som hundar födda 2003-2005 har gått.

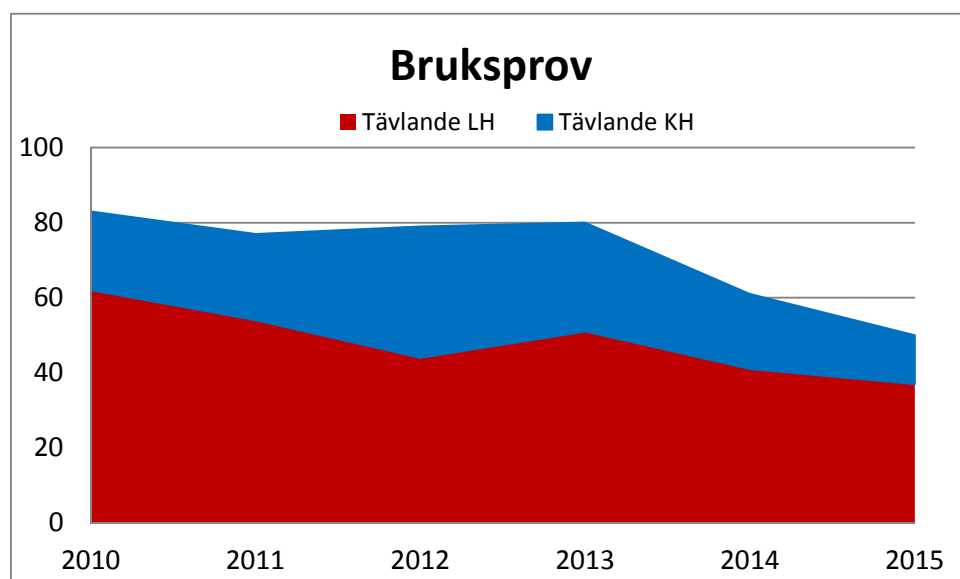
Antal MT per reggård	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Collie, Korthårig	6	15	25	18	13	10	9	7	6	3
Collie, Långhårig	32	34	39	55	43	46	41	54	30	4
	38	49	64	73	56	56	50	61	36	7

Registreringar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Collie, Korthårig	75	59	64	65	95	77	85	46	65	96
Collie, Långhårig	577	516	496	596	550	523	511	479	379	417

Andelar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Collie, Korthårig	8%	25%	39%	28%	14%	13%	11%	15%	9%	3%
Collie, Långhårig	6%	7%	8%	9%	8%	9%	8%	11%	8%	1%

Antalet på bruksprov startande collies är lågt och det blir dessutom allt lägre. Under perioden 2010-2015 har antalet individer ungefär halverats.

För att komma med i siffrorna här nedan räcker det med att komma till start i appellklass.

Kommentarer:

Det hade varit önskvärt med betydligt fler startande i bruksprov eftersom det ger värdefull information till uppfödarna om de olika individernas arbetsduglighet. Tävlingsgrenar som

agility, rallylydnad samt även lydnad kräver inte lika mycket av hunden och en duktig hundtränare kan i högre grad lyckas även med individer med svajig mentalitet.

Den gren på bruksprov som säger mycket om hundens mentalitet är platsliggningen. Här testas hunden i passivitet intill hundar den inte känner, matte/husse står långt bort eller är gömd och i de högre klasserna skjuter man även. En hund som klarar av detta har bra nerver. Men även den bästa hund behöver träning, varför det är oerhört viktigt för vår ras att träna platsliggning i alla situationer samt att också utsätta hunden för skott regelbundet.

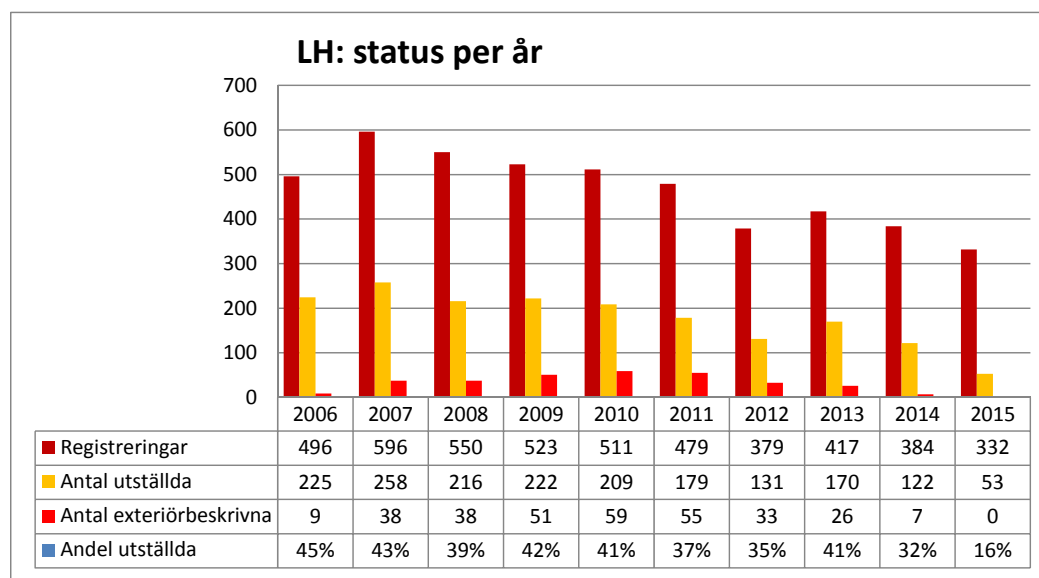
Från 2017-01-01 ändras regelverket på bruksproven vilket inte bör vara till någon nackdel för vår ras. Regelrevideringen medför att tikar bör mätas in då de som har mankhöjd lägre än 55 cm hamnar i en lägre kategori gällande hopp (70 cm istället för 85 cm) och tungapport (3 kg istället för 4 kg).

3.7 Exteriör

Mål	a.	Att inom giltighetstiden få minst 50 % av varje årskull officiellt utställd.
	b.	Att inom giltighetstiden öka andelen exteriörbeskrivna hundar.

Aktuell status:

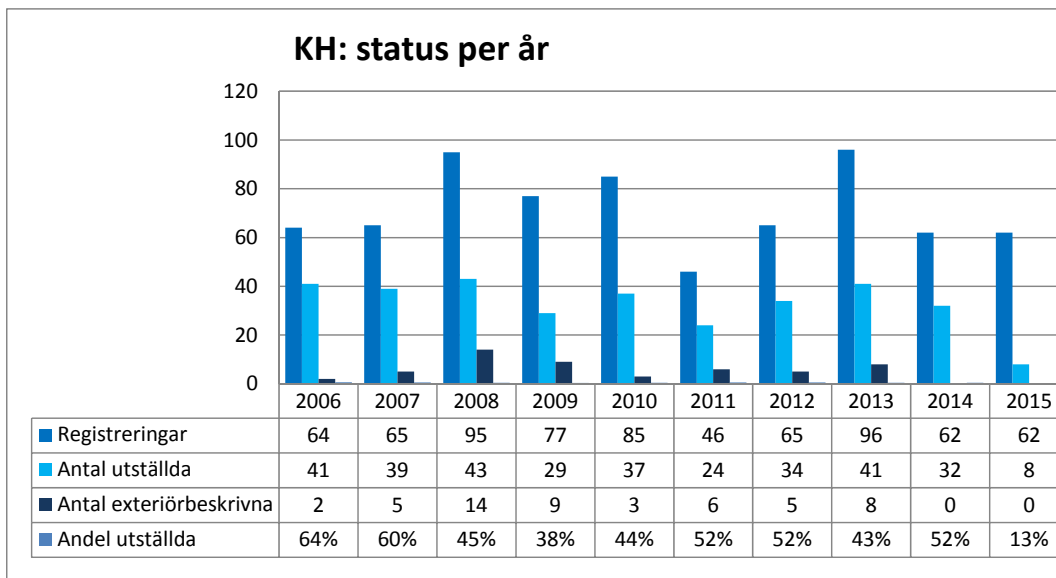
Collierasens exteriör behöver förbättras då den på många punkter avviker från standarden. I rasen förekommer bettproblem p.g.a. smal underkäke och därmed felställda hörntänder, som biter upp i gommen, samt ögonproblem p.g.a. för små, djupt liggande ögon. Därför skall särskild uppmärksamhet ägnas underkäke, bett, tänder och ögon.

Andelen långhår som ställs ut når inte upp till målet utan andelen ligger runt ca 40 %.

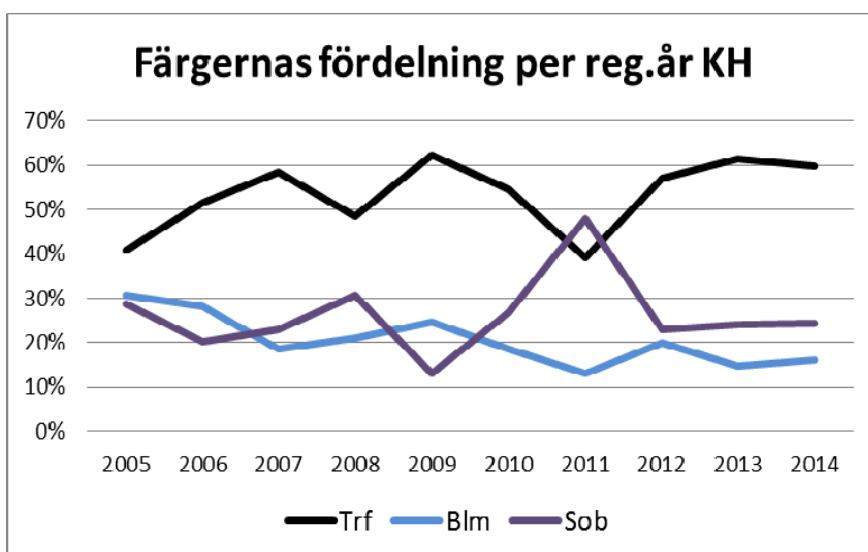
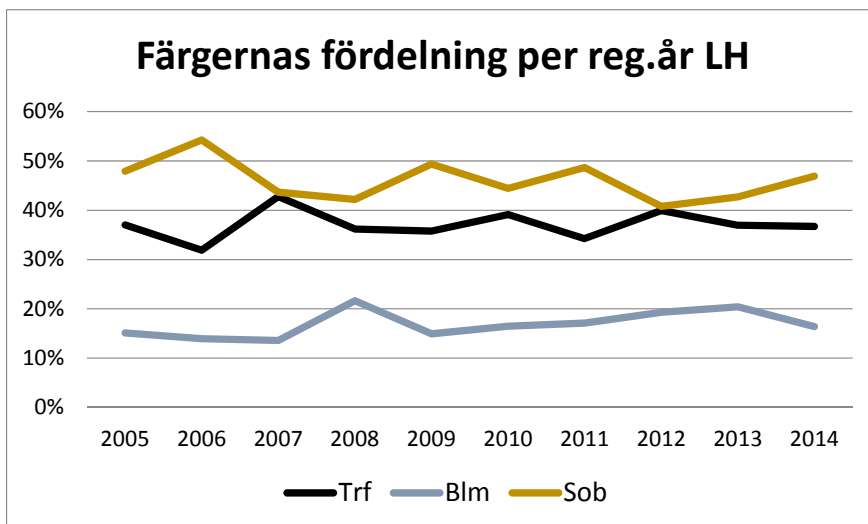
Korthåren har haft högre andel utställda men även här finns det för de flesta år en bit kvar till målet 50 % per årskull.

Gällande exteriörbeskrivningarna behöver antalet öka. Det vore bra om man kunde utföra exteriörbeskrivningen i samband med MH, men idag anger regelverket 18 månader för officiell exteriörbeskrivning. Under 2016 arbetas det med att få in alla protokoll i Lathunden för att kunna göra analyser.

Kuriosa:

Man kan få fram siffror på det mesta. Diagrammen nedan visar hur färgerna för collie fördelas. Det skiljer mellan hårlagen. Ett långhår är oftast sobel medan korthåren oftast är trefärgade.

4 Sammanfattning och kommentarer

Ännu ett par år har genomförts med utvärdering av de mål som är fastställda i Collierasernas RAS-dokument. Vissa mål närmar vi oss och vissa mål är det en lång bit kvar till.

Registreringarna för långhåren visar på en nedåtgående trend, medan korthåren ligger någorlunda stabilt med stor variation mellan åren.

Gällande HD så håller långhåren trenden där dysplasin närmar sig 14 %. För korthåren ligger det fortfarande väldigt lågt. Långhåren har nu fått HD-index, ytterligare ett verktyg för att uppfödare att ta hjälp av i sitt avelsarbete för att i det här fallet öka ledhälsan hos våra hundar.

Andelen långhår som kommer till start på MH ligger lite för lågt. 2012 är ytterligare ett dåligt år likt 2008 med få beskrivna och röntgade. Korthåren ligger bättre till framförallt gällande MH-beskrivna.

I avsnitt **3.4 Enskilda egenskaper på MH** framgår att den långhåriga collien har förbättrat sig gällande skotten. Fler får godkända skott och färre får 5:or på skotten. Däremot finns det tendenser för att korthåren går åt andra hållet gällande skotten vilket medför att skillnaden mellan hårlagen troligen håller på och raderas ut.

Vi har nu 4 år med MI och statistiken visar att flertalet uppfödare inte använder sig av MI, eller i alla fall ligger enbart ca 30 % av kullarna på ett kullindex på över 100 gällande både N/O samt Skott. Det är inte tillräckligt bra... Korthåren ligger snäppet högre med ca 65 % över 100.

Under 2017 skall Colliclubben åter revidera sitt RAS. Både Mentalindex samt HD-index behöver inkorporeras samt att målen för HD och MH behöver revideras. Det kan vara dags att ha olika mål för korthår samt långhår.

Ett steg att komma närmare de olika målen i RAS är att vi alla hjälps åt att utvärdera våra hundar. Fler hundar till HD-röntgen, MH-beskrivning och Exteriörbeskrivning ger oss alla mer information och ett större urval när det kommer till avelsplanering.

Kirsten Wretstrand